

Datum vraag : 3 oktober 2022
Datum beantwoording : 17 oktober 2022
Soort : Technische vragen Begroting 2023
Vragensteller : Roel van Nieuwstadt (GroenLinks)
Onderwerp : Diverse onderwerpen

Programma Financiële stabiliteit en organisatie

De opzet van het document is een verbetering ten opzichte van vroeger en leest prettig. Maar de teksten zijn niet altijd in overeenstemming met de kolom waar ze in staan. In de kolom “Wat merkt de samenleving daarvan” staat vaak de ambitie van onze organisatie en niet zozeer wat de samenleving er van merkt. Voorbeeld: “er is een duidelijke communicatielijin over de planning en controlcyclus”. Gaat de samenleving dat echt merken? 2^e voorbeeld: “Taken worden efficiënt uitgevoerd binnen het bestaande budget”. Merkt de samenleving dat? Of willen ze geïnformeerd worden over het hoe en waarom van vervelende keuzes bij gebrek aan budget? Dat maakt het uitvragen van effecten bij de samenleving ingewikkeld.

1. Kan daar een verbetering in gemaakt worden?

In het verleden werd gebruik gemaakt van de “Doel-Actie-Resultaat” waarin Doel en Resultaat vaak door elkaar heen liepen. Het is de bedoeling om de ‘impact op de samenleving’ steeds scherper te benoemen. Mede om die reden is dit jaar gekozen voor de insteek “Wat gaan we doen & Wat merkt de samenleving daarvan” om het document scherper weg te zetten. Daar hebben we nu, samen met de organisatie, een eerste slag in gemaakt en de komende jaren gaan wij met de gehele organisatie deze nieuwe werkwijze verder door te ontwikkelen om mogelijke toekomstige ‘verschuivingen’ te voorkomen.

2. Graag een toelichting op “we koppelen de ozb stijging zoveel mogelijk aan de inflatie”. Hoe hoger de inflatie hoe hoger de ozb? Of wordt WOZ bedoeld?

Bij de OZB berekening gaan we initieel uit van de bij de Kadernota vastgestelde indexatiecijfers. Dit indexatiecijfer wordt berekend aan de hand van de cijfers van het CPB waar de inflatie onderdeel van is. Bij de definitieve berekening van het OZB tarief, welke in de raad van december wordt vastgesteld, wordt er vervolgens wel een correctie toegepast als gevolg van de waardeinstijgingen.

3. Hoe verklaart u het verschil tussen de totale ozb van +7,4% tussen begroting 2022 en 2023?

De begrootte inkomsten aan OZB stijgen tussen 2022 en 2023 niet met 7,4% maar met 6,8% (13.874.000 in 2023 vs 12.988.000 in 2022). De stijging is het gevolg van enerzijds het toepassen van de index van 3,7% en anderzijds de 3% stijging a.g.v. het besluit bij de Begroting 2022. Als aangegeven betekent dit niet dat de tarieven 6,8% zullen stijgen a.g.v. de nog toe te passen waardecorrectie.

4. Kan er bij de beleidsindicatoren een benchmark worden aangegeven?

Samen met de raad, via de auditcommissie, willen wij volgend jaar de presentatie en het aantal beleidsindicatoren verder vormgeven. Deze suggestie zullen we in dat gesprek meenemen.

5. Is het een idee om het verloop binnen de gemeentelijke formatie als beleidsindicator toe te voegen?

Samen met de raad, via de auditcommissie, willen wij volgend jaar de presentatie en het aantal beleidsindicatoren verder vormgeven. Deze suggestie zullen we in dat gesprek meenemen.

VRU

6. Hoe gaan we als gemeente om met een mogelijke stijging van de bijdrage aan de VRU als gevolg van stijging van de nuts- en brandstofkosten én van stijging van de (extra) loonkosten?

We betalen een vast bedrag per jaar aan beheerpakketten. Daaronder vallen ook de energiekosten. Is het zo dat als aan het eind van het jaar blijkt dat dit niet kostendekkend is, dan ontvangen we een eindafrekening van de VRU. Het maakt niet uit of de gemeente Zeist of de VRU contracthouder is. Wij betalen de daadwerkelijk gemaakte energiekosten. We hebben nog geen zicht op de meerkosten en de opvang ervan door de compenserende maatregelen van het Rijk. Dekking ervan bij overschrijding vanuit de algemene middelen c.q. algemene reserve. Betreft een niet beïnvloedbare autonome ontwikkeling die bij alle gemeenschappelijke regelingen en uitvoeringsorganisaties aan de orde is waar we in en mee samenwerken.

7. Hoe denkt het college deze (waarschijnlijke) meerkosten te gaan opvangen? Kan er zicht worden gegeven op de hoogte van die meerkosten en wat te doen als er de gemeente niet door het Rijk wordt gecompenseerd?

Zie antwoord bij vraag 6

Inclusie:

8. Waarom is er alleen budget voor pride 2023?

De Pride en het genoemde budget is voor 2023 als experiment opgenomen in het uitvoeringsprogramma in het kader van de Agenda inclusie en diversiteit. Is bedoeld voor deelname aan de Pride Utrecht door een vertegenwoordiging uit onze Zeister Samenleving. Na uitvoering in 2023 wordt gezien of dit een vervolg verdient.

9. Waarom is er pas in 2025 budget voor de Gelijke Kansen Alliantie?

Eind september 2022 hebben we samen met vier schoolbesturen de Agenda Gelijke Kansen Alliantie bij het ministerie ingediend. De verwachting is dat minister Dennis Wiersma hier begin oktober positief op beslist. Vanaf dat moment zijn wij als gemeente en de schoolbesturen aangesloten bij de Gelijke Kansen Alliantie. De vier schoolbesturen krijgen vervolgens voor de jaren 2023 en 2024 gezamenlijk in totaal € 100.000 die zij binnen de interventie 'armoede en gezondheid' gaan besteden. Omdat vanaf 2025 de middelen van het rijk wegvallen en wij ons willen blijven inzetten voor het bevorderen van kansengelijkheid zijn hiervoor in 2025 middelen begroot.

Begroting

10. Kan het college aangeven waarom het belastingpercentage bij de WOZ-waarde voor huurwoningen met 10% stijgt de komende jaren? En kan het college daarbij ook aangeven wat de consequenties zijn van dit beleid voor bijvoorbeeld de hoogte van de huren en de verduurzamingsopgave?

Deze tabel met het genoemde percentage was onjuist en is inmiddels gecorrigeerd. De raad is hierover via de Nieuwsflits van 29 september 2022 geïnformeerd.

11. Binnen de begroting is het opvallend dat er veel geld gaat naar diverse soorten evaluaties en onderzoeken. Voorbeelden hiervan: Vollenhove IKC of herijking van de cultuurvisies. Daarnaast gaat er nog eens 720k naar zogenaamde 'uitwerkingsbudgetten' (bedoeld voor eventuele vervolgcacties). Het gaat om veel geld, bij onderwerpen die zich inmiddels toch al bewezen hebben. Kan het college aangeven wat de nut en noodzaak of van de vele genoemde onderzoeken per programma?

Herijking cultuurvisie:

De looptijd van de cultuurvisie is verlopen en de inhoudelijke koers is doorgezet. Reeds eerder is aan de raad toegezegd dat wij deze visie willen herijken. Dit willen we op een wijze doen die beperkte middelen vraagt, aangezien de cultuurvisie op hoofdlijn actueel is. Voor de herijking van de cultuurvisie zijn er kosten in de begeleidingskosten en proceskosten voor onder meer verschillende bijeenkomsten met het veld. Daarnaast is diegene capabel om de herijking inhoudelijk vorm te geven samen met de accounthouders cultuur. De herijking van de visie is ook een belangrijke bouwsteen voor de brede gebiedsvisie Emmalein. Binnen deze gebiedsvisie speelt de toekomst De Klinker en het nieuw te ontwikkelen cultuurhuis een belangrijke rol.

Vollenhove IKC:

Dit vraagt een integraal onderzoek met partners. De 150.000 euro is gestoeld op dat onderzoek inclusief advies en kaders over vervolg. Een integraal kindcentrum kan breed en smal worden opgezet, afhankelijk van de integrale doelen die je wilt behalen. Om hiertoe te komen met het maatschappelijk veld en inwoners is een gedegen onderzoek met scenario's nodig. Ten slotte is een eventueel integraal kindcentrum meer dan een gebouw waar partijen in werken. Een centrum/gebouw is faciliterend aan een integrale samenwerking tussen de betreffende partijen en organisaties.

12. Kan het college verklaren waar de vervijfvoudiging in kosten vandaan komt bij 'Organisatie in Ontwikkeling' (ten behoeve van onder meer communicatie en dienstverlening)? Het gaat om bedragen die oplopen van 85k (in 2023) naar 535k (in 2024 en 2025). Wat is nut en noodzaak van deze stijging?

In het uitvoeringsprogramma (UVP) is zichtbaar dat er specifieke opgaven liggen op het gebied van de woningcrisis, klimaatcrisis, inspanningen in het sociaal domein, op taal, op participatie, etc. . Om dit mogelijk te maken, is het aantrekken van (tijdelijke) deskundigen niet genoeg is (qua bedragen zijn deze opgenomen en verwerkt in de programma-regels die hiervoor in het UVP zijn opgenomen). Om de additionele taken uit het UVP mogelijk te maken zijn er ook medewerkers nodig, die het werk van deskundigen mogelijk maken. Daarom is gevraagd om te investeren in de organisatie: op het gebied van bijvoorbeeld recruitment, communicatie, financiële verantwoording, management, data-gedreven werken en projectondersteuning vraagt dit buitengewone inspanningen; er zijn tijdelijk mensen nodig om de in de programma's uit het UVP genoemde ambities en taken mogelijk te maken. Dit betekent dat de genoemde bedragen daarom tijdelijk van aard zijn en de 'reguliere' taken niet in weg staan.

In 2023 staat een lager bedrag opgenomen dan 2024 omdat we rekening houden met de huidige arbeidsmarkt en het aannemelijk is dat er vanaf begin 2023 niet een volledige invulling mogelijk zal zijn.

Sport en cultuur

13. Zijn de verschillen in budget voor sport en cultuur per begroting (verschillen tussen 2021, 2022 en 2023) puur gebaseerd op onderhoudskosten of spelen er nog andere zaken?

De verschillen op de producten 5.2 (Sportaccommodaties) en 5.5 (cultureel erfgoed) worden inderdaad voor het grootste gedeelte veroorzaakt door de onderhoudskosten van de diverse locaties. Daarnaast speelt bij sport de melding van € 500.000 uit de 1e bestuursrapportage 2022 ten aanzien van het Zwembad een rol in de verschillen tussen de jaarschijven. Bij cultuur heeft een resultaatbestemming vanuit de jaarrekening 2021 ook, naast de onderhoudskosten, een effect. De overige producten binnen dit programma tonen een stabiel verloop.

14. Kan het college aangeven wat de reden is voor de afnemende budgetten voor sport en cultuur vanaf 2023 (aflopend van 520k in 2023 naar 95k in 2026)?

In het uitvoeringsprogramma zijn niet bij alle onderdelen bedragen opgenomen. Daarnaast lag bij het toekennen aan budgetten de focus op 2023. Wanneer er geen (vervolg)budgetten staan kan dat betekenen dat onderdelen binnen de bestaande begroting opgepakt kunnen worden of dat de specifieke onderdelen nog niet gekwantificeerd kunnen worden. In het voorbeeld van de 1e melding betreft dit een bedrag van € 80.000 voor “de inventarisatie naar nieuwe mogelijke locaties speelplekken en beweegpleinen om zo het sport en beweegaanbod in de wijken te vergroten”. Het is aannemelijk dat hier vervolgacties uit kunnen volgen. Echter zijn deze nu nog niet te kwantificeren en daarom nu voor de jaren 2024 t/m 2026 leeg gelaten. Om de vervolgacties toch te kunnen bekostigen is in programma 10 een algemeen budget opgenomen voor de vervolgacties binnen alle programma’s.

15. Kan het college aangeven waarom de ontwikkeling van het cultuurhuis en de verkenning van de Fair Practice Code niet zijn meegenomen in de extra budgetten voor komende jaren?

Cultuurhuis:

In de retailvisie is bepaald dat het gebied Emmaplein e.o. (van Meester de Klerkstraat tot en met Voorheuvel) niet meer tot het kernwinkelgebied behoort. Daarom is vorig jaar gestart met het opstellen van een gebiedsvisie voor dit deel van het centrum. Centraal in dit gebied staat het gebouw de Klinker. Dat gebouw is zodanig verouderd (technisch en conceptueel) dat ingrijpen niet al te lang meer kan worden uitgesteld. Voor zowel de (uitwerking van) de gebiedsvisie als voor de herontwikkeling van de Klinker is een structurele bijdrage van de gemeente benodigd (kapitaallasten). Om voorbereidingskosten en planontwikkeling te kunnen dekken en te reserveren voor de investering willen we in fase 1 € 300K structureel per jaar reserveren. Bijstelling van de exacte reservering zal plaatsvinden in fase 2, met een mogelijk extra geldvraag als gevolg. De extra geldvraag zoals aangekondigd zal worden gedaan in fase 2, zodra meer duidelijk is over de omvang van het bedrag.

Fair Practice Code:

Het gaat om een nieuwe taak. We zien voor ons hierin op dit moment vooral een aanjagende en informerende rol naar de instellingen. Onze inschatting is dat we dit binnen de bestaande capaciteit uit kunnen voeren, maar we gaan dit met elkaar in 2023 en verder ervaren. Daarnaast is het ook de vraag hoe instellingen die meerkosten gaan maken om de Fair Practice Code goed te kunnen handhaven dit financieel kunnen opvangen. Het klopt dat we hiervoor nog geen (extra) middelen hebben opgenomen in onze begroting. Voor dit laatste onderdeel is het ook nog een keuze om te bepalen of wij hier als gemeente een extra bijdrage voor willen doen, bijvoorbeeld door verhoging van de subsidies. Die keuze moet nog worden gemaakt en vergt vooraf ook inzicht in de consequenties c.q. benodigde omvang van de middelen. Daar werken wij in 2023 aan. Wanneer blijkt dat we voor onze rol en/of voor de uitvoering bij de instelling extra middelen nodig hebben dan komen wij daarop in 2023 bij de raad nog terug via een raadsinformatiebrief met voorstel tot begrotingswijziging of BERAPmelding.

Werk en inkomen:

16. Kan het college onderbouwen hoe we lastenverlichting gaan inzetten om vooral de mensen te bereiken die de compensatie het hardst nodig hebben?

In de raad van december 2022 zal het college een voorstel doen hoe er invulling aan de lastenverlichting zal worden gegeven.

17. Zou het college meer uit kunnen wijden over de stelposten? Zijn er bijvoorbeeld bepaalde criteria waar sport- en cultuurorganisaties of kwetsbare personen aan moeten voldoen, is er een minimum of maximum bedrag waar ze aanspraak op kunnen maken?

Ten behoeve van de stelpost “effecten samenleving” zal het college een voorstel doen hoe hier invulling aan te geven, daarin zullen bovenstaande onderdelen in mee worden genomen.